

נתגלתה לנו, ומפרסמים זה - לאחר משך זמן שלא ידעו ע"ד הנהגה זו, הרי זה הוראה לכא"א⁷.

ראש השנה

עבודת התפלה דליל א' דראש השנה הוא בהפלאה מיוחדת

א. ידוע ע"ד גודל הפלאת עבודתם של רבותינו נשיאינו בתפלת ערבית דליל א' דראש השנה, (כפי שראינו אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, וכל רבותינו נשיאינו שלפני זה), ומזה מובן שמעין זה ושמץ מנהו צריך להיות גם אצל כל אחד ואחד מהחסידים⁸.

מנהג ישראל להביא אפי' קטני קטנים לשמוע תקיעות

ב. מנהג ישראל להתאסף כולם יחדיו, הן אנשים והן נשים, ואף להביא את הילדים לשמוע תקיעת שופר, ואפילו קטני קטנים שעדיין לא שייכים להבין את תוכן הברכה - גם הם עונים בקול ("שרייען זיי אויס") עם כולם יחד "אמן"⁹.

להאריך בתקיעה עד שיאדימו פניו ולהסתכל בפני התוקע

ג. [הדין הוא ש] צריך להאריך בתקיעה "עד שיאדימו פני התוקע", שתוכן הענין בפשטות הוא, שזה מורה על המאמץ בתקיעה זו, שלכן עיקר הדם עולה לראשו¹⁰.

ד. הדין [בפשטות] הוא שצריכים להסתכל בפני התוקע (כמו שהוא צריך להסתכל בפני הציבור). אשר, "הסתכלות" מורה על ראי' פנימית ("אריינקוקן") שלמעלה מסתם ראי'¹¹.

רבותינו נשיאינו נהגו לומר "יזכור" בחשאי גם ברה"ה

ה. רבותינו נשיאינו נהגו לומר "יזכור" בחשאי גם בראש השנה, כפי שכבר נתגלה הדבר שהי' פעם בגדר "סוד". [כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך, ואמר:] כשסיפרו לי "סוד" זה, ידעו שסוף כל סוף (במוקדם או במאוחר) אגלה ואפרסם ה"סוד" ברכים¹².

ו. על פי¹³ מה שכתב אדמו"ר "...שיוגמד הכתיבה והחתימה לטוב ("גמר חתימה טובה") הוא על ידי תקיעת שופר כו"ו אולי יש מקום לאמירת "לשנה טובה תכתב ותחתם" גם בליל ב' דראש השנה, קודם תקיעת שופר דיום ב' דראש השנה, כיון שגמד (ושלימות) הכתיבה והחתימה לטוב הוא על ידי תקיעת שופר (דיום ב' דראש השנה). ועדיין צריך עיון¹⁴.

7 שיחת יום ב' דרה"ה התוועדיות תשמ"ח ח"א ע' 39: "ובכל אופן, מכיון שבר"ה מודגשת מעלת האשה - מתבטא הדבר גם בהנהגת רבותינו נשיאינו, שבערב ר"ה, סמוך לרה"ה . . . וגם לאחר שנודע הדבר, לא שמו לב כל כך - הרי זה הוראה לכא"א. ותוכן ההוראה - עד כמה נוגע וחשוב הענין ד"שלוש בית", שהרי, דעת לנבון נקל גודל ויקר מעלת הזמן דרבותינו נשיאינו, ועאכ"כ בערב ר"ה כו", ואעפ"כ, היו נכנסים לשוחח עם הרבנית. ויש להוסיף, שהענין ד"שלוש בית" - במובן הרחב - כולל גם את הענין ד"שלוש בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה".

8 משיחת ש"פ נצבים, יום ב' דרה"ה וש"פ יולך תשנ"ב - התוועדיות ע' 11 הערה 19. 9 שיחת כ"ה תשרי - בעת ה"יחידות" תשל"ג - התוועדיות ע' 257: "תקיעת שופר ברה"ה למרות שהיא מ"ע שהזמן גרמא ורק האנשים מחוייבים בה - הרי מנהג ישראל . . . "אמן" לאחר הברכה דתק"ש וברכת שהחינו".

10 משיחת יום ב' דראש השנה תשנ"ב - שיחות קודש ע' 18: "ובמיוחד כשאוחזים כבר אחרי התקיעה גדולה שבסיום התקיעות, שהיא רמז וכנגד ה"תקע בשופר גדול" - תקיעה גדולה דהקב"ה. וכפי שהדין . . . אלא שאין זה ענין של היפך הבריאות, ואדרבה ע"ז שיאדימו פני התוקע - מיתוסף בו חוזק ובריאות".

11 משיחת יום ב' דראש השנה תשנ"ב - שיחות קודש ע' 18-19: "וכשם שהדין וכו". 12 משיחת ש"פ יתרו כ"ב שבט תשמ"ט - התוועדיות ע' 295: "וגם אלו שאין נוהגים לומר "יזכור" ברה"ה - ה"ז מפני שסומכים על אמירת "יזכור" דיהל"פ, סיום וחותם דכל עש"ת, כולל גם ר"ה". וראה שם הערה ע' 5 284.

13 משיחת ז' תשרי תנש"א - ל"מחנה ישראל" הערה 76 - התוועדיות ע' 66: "ראה לקוטי לוי"צ א"ק ע' רי: "...אך בכלל הן הכתיבה והן החתימה נעשית ברה"ה, וכמא' צד"ג בכתבין ונחתמן לאלתר לחיים, וכמו שאומרים בליל ר"ה לשנה טובה תכתב ותחתם, וממה שאומרים זה בליל ר"ה ולא ביום, וקודם תק"ש, מוכח מזה שהכתיבה והחתימה לטוב נעשית עוד קודם תק"ש, ובליל ר"ה . . . אך שיוגמד הכתיבה והחתימה לטוב ("גמר חתימה טובה") הוא ע"י תק"ש כו".

14 תנש"א שם: "משא"כ ביום ב' דרה"ה אחר חצות (לאחרי תק"ש) אין לומר דבר זה, לפי שכבר נגמרה הכתיבה והחתימה. ועצ"ע. ובשו"ג שם: ועפ"ז יומתק שבסידור כותב רק נוהגין בליל ראשון של ר"ה לומר לחבירו לשנה טובה תכתב ותחתם" (ואינו מוסיף אודות

ערב ראש השנה - יום הולדת של הצמח צדק
לנצל הזמן להשלים הענינים הקשורים עם כל החודש וכל השנה
א. ביום האחרון של חודש אלול, שהוא גם היום האחרון של השנה כולה - יש לעורר ע"ד ניצול המעת-לעת בשלימות האפשרית כדי לסיים ולהשלים את כל הענינים הקשורים עם כל החודש וכל השנה¹.

להוסיף בצדקה וכו' ובמיוחד בהתורה וההוראות של הצמח צדק
ב. כל אחד ואחת [אנשים נשים וטף]², בוודאי ינצל יום זה להוסיף בעניני צדקה ובכמה ענינים טובים, ובמיוחד - בענין שהזמן גרמא יום הולדת דהצמח צדק - על ידי לימוד תורתו ולקיים הוראותיו³.

להוסיף בהענינים שבהם התבטא (עיקר) עבודתו
ג. להוסיף לזכותו של הצמח צדק בהענינים שבהם התבטא (עיקר) עבודתו של בעל יום ההולדת - הפצת התורה, ובפרט - פנימיות התורה, הפצת עבודת התפלה ועבודת כל המצות כולם בהידור, כולל ובמיוחד - מצות הצדקה⁴.

להוסיף כו' ביום הולדתו המאתיים - ומה טוב במספר 200
ד. [בתשמ"ט אמר] בודאי ינצלו את יום ההולדת המאתיים של הצמח צדק - להוסיף בלימוד תורתו של הצמח צדק, ונתינת צדקה בקשר ליום הולדת המאתיים, ומה טוב - הוספה בצדקה במספר של מאתיים⁵.

"לובשים לבנים ומתעטפים לבנים" ועורכים סעודה גדולה
ה. בנוגע לזמן זה [דערב ראש השנה] למדנו בטור, שבני ישראל "לובשים לבנים ומתעטפים לבנים" כבר בערב ראש השנה, ועורכים סעודה גדולה - ובודאי נהגו כן גם בערב ראש השנה זה, אם בלילו או על כל פנים במשך המעת לעת⁶.

סמוך לראש השנה רבותינו נשיאינו נכנסים לשוחח עם הרבנית
ו. בערב ראש השנה, סמוך לראש השנה, היו [רבותינו נשיאינו] נכנסים לשוחח זמן מה עם זוגתם הרבנית, ומכיון שהנהגה זו

חובותי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת הוועמים), מתשמ"ח ואילך, והוא על אחריות שהמלקט בלבד.

- 1 שיחת ליל כ"ט אלול תשמ"ט - התוועדיות ע' 383: "ובודאי נתן הקב"ה את כל הכחות הדרושים לפי-ערך ההחלטה הטובה, ובהוספה מדילי, ובמדתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר. והוספה מיוחדת בהנתינת-כח דהקב"ה בהיותו במעמד ומצב ד"מלך בשדה" - כמודגש בכל ימי חודש אלול, ובאופן של הוספה מיום ליום (כבכל עניני קדושה שהם באופן ד"מוסיף והולך", ועאכ"כ בנוגע להנהגתו של הקב"ה בעצמו), עד ליום האחרון דחודש אלול, שהוא גם הסך-הכל דכל החודש כולו, החודש המיוחד שבו "המלך בשדה" . . . שע"ז ניתוסף יתר רזיונות ושימת-לב בניצול יום מיוחד זה, גמר וסך-הכל דכל החודש וכל השנה כולה". וראה שיחת ערב ר"ה לאחר תפילת מנחה תשמ"ח - התוועדיות ע' 387: "הרי מובן גודל המעלה, היוקר והחשיבות דזמן זה, ועד כמה שיש לנצל כל רגע ורגע מהזמן".
- 2 ערב ראש השנה תשמ"ט - התוועדיות ע' 388.
- 3 ערב ראש השנה תשנ"ב - התוועדיות תשנ"ב ע' 360.
- 4 ערב ראש השנה תשמ"ט - התוועדיות ע' 388: "...[נוסף על זכות עצמו בזה] . . . ובכללות ענינו ה': הפצת התורה וכו".
- 5 ערב ראש השנה תשמ"ט - התוועדיות ע' 388: "מאתיים פרוטות (שזה בהישג ידו של כא"א, אפילו טף), ואלו שרוצים לתת יותר - מאתיים ממטבע אחר, או מאתיים שטרות וכ"ל"ב - הרי זה יוסיף עוד יותר בכל הענינים האמורים".
- 6 משיחת צום גדלי תשנ"ב - שיחות קודש ע' 31: "...בערב ר"ה, אשר, בנוגע לזמן זה וכו".

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולעילוי נשמת הרה"ח ר' יהודה ב"ר אהרן ע"ה ימיני נפטר ביום י"ט תמוז ה'תשמ"ח וזוגתו מרת שושנה ב"ר שלום ע"ה ימיני נפטרה בש"ק פ' ויגש, ז' טבת ה'תשס"ב ת. נ. צ. ב. ה. נדפס ע"י בנם הרה"ח ר' אמיתי וזוגתו מרת פיגא שרה ומשפחתם שיחיו ימיני

נא תללות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: <http://www.torah4blind.org>

יחי אדוננו מורנו רבינו מלך המשיח לעולם ועד

כל יהודי יקח על עצמו הידור נוסף בקיום המצות

ז. כל אחד ואחת יקח על עצמו הידור נוסף בקיום המצוות, בהתאם למה שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר, "שכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נהג לקבל על עצמו הידור נוסף לפני כל ראש השנה", שסיפור זה ובפרט של נשיא הוא הוראה ונתנית כח לכל יהודי¹⁵.

להזכיר רבותינו נשיאינו בהתועדות דר"ה ולגן ניגונם

ח. ידוע ומפורסם מנהגו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו להזכיר בראש השנה את כל רבותינו נשיאינו בשמותיהם, ענין מתורתם וכו', וכן המנהג לגן הניגונים של רבותינו נשיאינו¹⁶, יחד עם הזכרת שמותיהם (לפני כל ניגון)¹⁷.

ט. אולי יש להנהיג להזכיר רבותינו נשיאינו בשם בהתועדות דראש השנה, או בהתועדות שהיא בהמשך לראש השנה, ולהזכירם לא בשם הפרטי, אלא בשמותיהם כרביים נשיאים, שמות המדגישים את עבודתם כרועי ישראל¹⁸.

י. [והם] [ר' ישראל¹⁹] בעל שם טוב, הרב המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, הצמח צדק, אדמו"ר מהר"ש [ואולי יש להוסיף התואר "מלכתחילה אריבער"], אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, וכ"ק מו"ח אדמו"ר, נשיא דורנו²⁰.

יא. נוסף על זה חושבים בשעת מעשה אודות שמם הפרטי, והפירוש בהשמות (כמבואר ומדובר בכמה מקומות):

הזמן שאין לומר דבר זה, ובש"ע מוסיף "ואין לומר דבר זה ביום ב' של ר"ה אחר הצות". עיי"ש בארוכה.

(15) משיחות ימים הראשונים דשנת תש"נ - התועדות ע' 17: "ובפרט שכבר היתה פתיחת הדרך בזה ע"י אדמו"ר נ"ע . . . ועאכ"כ בראש השנה של שנה מיוחדת - תש"ג, תהא שנת נסים, צריך ההידור החדש להיות באופן שלא בערך (- באופן נסי) לגבי עבודתו הקודמת".

(16) שם הערה 2: "ניגונים שחיברו בעצמם, או ניגונים שהיו חביבים עליהם במיוחד, וציוו לנגנם מזמן לזמן".

(17) משיחת יום ב' דר"ה תשמ"ט - התועדות ע' 9: "ומהענינים שבוה - שע"ז מתאחדים עם רבותינו נשיאינו, הן בהזכרת שמותיהם, והן בהניגונים שלהם, ועילוי מיוחד בהניגונים לגבי הזכרת השמות (ואפילו לגבי אמירת דבר תורה) - ע"פ הידוע גודל מעלת הניגון שהוא קולמוס הלב, שע"ז נעשית ההתקשרות וההתאחדות בפנימיות הלב, ובאופן שבא בגליו ובפועל גם בגשמיות - שיר וניגון בפה הגשמי, ובפרט כשמנגנים מתוך חיות והתלהבות באופן שכל אברי הגוף מתענינים בו, כל עצמותי תאמרנה, כפי שנהגו ישראל להתנענע בית התפלה ולימוד התורה (כדאיתא בזהר), ועאכ"כ בענינים הקשורים עם פנימיות התורה, בחי' השיר שבתורה, ומזה מובן גם בנוגע לשיר כפשוטו - ניגונים הקשורים עם רבותינו נשיאינו שעל ידם נמשך גילוי פנימיות התורה, ועל"י ההתאחדות עם רבותינו נשיאינו בראש השנה" - נמשכת נתינת כח לעבודה בכל עניני התומ"צ, כולל ובמיוחד בקשר ובשייכות לפנימיות התורה, על כל השנה כולה".

וראה משיחת יום ב' דר"ה תשל"ב - שיחות קודש ע' 20: "כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה להר"ר יואל הכהן ש"י כהן "זאגן די אלע ניגונים פון די רביים מיט זייערע נעמען". לאחר שהנ"ל הכריז, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחינון): "קיינער האט גאר ניט געהערט", והוסיף, שיכריז גם שכן הנהיג כ"ק אדמו"ר מהורי"צ, ואח"כ התחיל ואמר בעצמו - דער שווער האט איינגעפירט אז מ'זאל זאגן די ניגונים פון אלע רביים און זאגן דערביי זייערע נעמען, ואז פנה להל"ל ואמר (בחינון): "מו, איר זייט דאך א חוור...".

(18) משיחת ש"פ האזינו תנש"א - התועדות ע' 20. ושם ע' 20-1: "ונוסף על זה להזכיר הנשיאים בשמם, להזכירם ע"ז שמנגנים את הניגונים שלהם. והענין בזה: הטעם בפשטות להזכרת הנשיאים בפרט בתחלת השנה (בר"ה), הוא ע"ד דברי המשנה בנוגע להקרבת תמיד של שחר (בתחלת היום), שכאשר היו רואים את אור הבוקר (שאז "הגיע זמן השחיטה") הוראה מכריז "האיר פני כל מזרח עד שבחברון", "כדי להזכיר זכות אבות" - ע"ז כשעומדים בראש השנה, בראש ותחלת העבודה של השנה החדשה (ע"ד קרבן התמיד של שחר, התחלת עבודת היום בביהמ"ק) - מזכירים זכות אבות - השמות דרבותינו נשיאינו, בכדי להמשיך את הזכות בנתינת כח על העבודה במשך כל השנה. וע"פ המבואר לעיל יש להוסיף בעומק יותר: ידוע שנשיא הדור הוא בחי' יחידה הכללית של דורו, ו"ל שע"ז הוא ממשיך כח לכל יהודי לגלות את היחידה שבפניו עד בגופו הגשמי ובחלקו בעולם.

ובכדי להוסיף בהמשכה וגילוי - מזכירים בגלוי ובדיבור את שמות הנשיאים, ובעיקר שמותם כנשיאים (כנ"ל), שמדגיש עוד יותר את ענין יחידה הכללית שלהם [נוסף על שמם הפרטי, שקשור עם הנפש של הנקרא בשם זה], וביחד עם הניגון שלהם, קולמוס הלב, המגלה הפנימיות וכו' - שע"ז מתווסף היחידה דכל הנשיאים, ובנתינת כח לגלות את היחידה שבנפש - ועאכ"כ חי, נשמה, רוח ונפש (החמשה שמות שנקראו לה) - עד בגוף הגשמי, בענינים הגשמיים דב"י".

(19) וראה תשמ"ט שם: "...הזכרת שמותיהם (לפני כל ניגון): ר' ישראל בעל שם טוב [הערה 3: הטעם שמזכירים גם השם "ישראל" - כיון שבדברי ימי ישראל היו עוד שנקראו "בעל שם טוב"]".

(20) תנש"א שם ע' 20.

הבעש"ט - ישראל, על שם שעורר וגילה את ה"ישראל" בכל היהודים (ששםם ישראל); הרב המגיד - דובער, על שם המשכת אלקות עד למטה מטה, בבחי' דוב, המסורבל בבשר; אדמו"ר הזקן - שניאור זלמן, ההמשכה ד"שני אור" (נגלה ופנימיות התורה) בזמן ומקום; אדמו"ר האמצעי - דובער, ע"ד הנ"ל בנוגע להרב המגיד, ואצל אדמו"ר האמצעי הרי זו המשכה הקשורה עם חסידות חב"ד רחובות הנהר; הצמח צדק - מנחם מענדל, שמו של משיח צדקנו וכינוי השם; אדמו"ר מהר"ש - שמואל, קשור עם נבואת חנה ולידת שמואל הנביא, עד להסיום - "וירם קרן משיחו"; אדמו"ר נ"ע - שלום דובער, ההמשכה דשלום (דתורה בכלל, ופנימיות התורה במיוחד) למטה מטה, ועד דבוב המסורבל בבשר (עד כפי שזה בא בלע"ז - בער); כ"ק מו"ח אדמו"ר - יוסף יצחק, על שם העבודה ד"יוסף ה' לי בן אחר" (עבודת התשובה), ו"כל השומע יצחק לי", מתוך צחוק ושמחה²¹.

יב. החל מהניגון של הג' אבות החסידות, ניגון א' שיש בו ג' בבות כנגד ג' הנשיאים, ומה טוב שינגנו הניגון כולו (כל הג' בבות) ג' פעמים, כנגד ג' הנשיאים ולארי זה - ניגון של אדמו"ר הזקן בפני עצמו, וכו'²².

עשרת ימי תשובה

ללמוד ההלכות הצריכות לימים אלו באופן דחיקה

א. יש לעורר ע"ד לימוד ההלכות הצריכות לימים אלו, שבהם ישנם כמה וכמה שינויים בתפילה וכמה מנהגים וכו' - שילמדו הלכות אלו בשולחן ערוך²³.

ב. או [ללמד] כפי שמצינו לאחרונה, שמדפיסים בלוחות השנה כמה וכמה הלכות השייכות לאותו הזמן, הלכות הצריכות - ע"ד "לוח כולל חב"ד" (ובכ' אופנים או כפי שהוא תלוי על הקיר, או בתור ספר קטן)²⁴.

ג. כאו"א יעיין בלוחות הנ"ל, באופן שכל ההלכות דימים אלו יחקקו בזכרונו, מפני שלפעמים כשמתעוררת שאלה בזה נמצאים במעמד ומצב שאסור להפסיק ולשאול, או שאין למי לשאול, או שאינו יודע כלל שצריך לשאול²⁵.

בכל יום משבעת ימים אלה לדאוג לספק צרכי אותו היום בהשנה כולה ד. כל יום משבעת ימים אלה יש לדאוג לספק את צרכי אותו היום במשך כל השנה כולה. דמכיון שיום זה משפיע על כל ימים אלו, מובן, שכשנמצאים ביום ראשון יודעים יותר את הצרכים דימי ראשון, ועל דרך זה בשאר הימים²⁶.

התועדות בשבת ובמוצאי שבת שובה, ובערב יום הכיפורים וכו'

ה. [בשבת פרשת האזינו שבת שובה תש"נ עורר כ"ק אדמו"ר מה"מ: על] עריכת התועדות של שמחה ביום השבת קודש, במוצאי שבת קודש (סעודתה דדוד מלכא משיחא), וגם בערב יום הכיפורים [ומוסיף והולך בימים שבין יום הכיפורים לסוכות]²⁷.

(21) תנש"א שם.

(22) ש"פ האזינו, שבת תשובה תנש"א - התועדות ע' 29.

(23) תש"ב שם ע' 21.

(24) תש"ב שם: "שתועלת מיוחדת בזה בפרט לאלו שאין להם ספרים מאיזו סיבה שתהי, או שיש להם ואינם יודעים היכן לחפש וכיו"ב, שע"י העיון בלוחות אלו . . . שמלקטים בו המנהגים וההלכות הצריכות - מוצאים בנקל את ההלכות האמורות".

(25) תש"ב שם: "דבר נכון ביותר הוא שכל אחד ואחת וכו'".

(26) משיחת ש"פ וילך תשל"ב - שיחות קודש ע' 45: "כל יום משבעת ימים אלו משפיע על אותו היום בשבוע במשך כל השנה. ומזה מובן בנוגע לפועל, הלכה למעשה, שבכל יום וכו'".

(27) משיחת ש"פ האזינו, שבת שובה תש"נ - התועדות ע' 86: "יש לעורר ולזרז תומ"י אודות ההכנות הדרושות לשמחת בית השואבה בכל מקום ומקום . . . כולל ובמיוחד עריכת . . . ועד לעבודה דיוה"כ מתוך שמחה, תשובה עילאה שהיא בשמחה רבה". ושם ע' 91: "ומוסיף והולך בימים שבין יוה"כ לסוכות, ועאכ"כ בחג הסוכות ושמחת בית השואבה".

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח,

ולעילוי נשמת הרה"ח ר' יהודה ב"ר אהרן ע"ה ימיני נפטר ביום י"ט תמוז ה'תשמ"ח וזוגתו מרת שושנה ב"ר שלום ע"ה ימיני נפטרה בש"ק פ' ויגש, ז' טבת ה'תשס"ב ת. נ. צ. ב. ה. נדפס ע"י בנם הרה"ח ר' אמיתי וזוגתו מרת פייגא שרה ומשפחתם שיחיו ימיני

נא תללות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: <http://www.torah4blind.org>

יחיא אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד